

Vállalatalapítás az Amerikai Egyesült Államokban

Vállalatalapításkor nagyon fontos figyelembe venni, hogy az Egyesült Államok szövetségi köztársaság, ami azt jelenti, hogy a szövetségi kormánynak és minden egyes államnak saját törvényei, valamint adminisztrációja van. A kormányzintek mindegyikének szabályai vonatkoznak az üzletmenetre, illetve a cégalapítással kapcsolatos eljárásra.

A vállalatalapítás feltételei

Az amerikai törvényrendszer az angolszász jogot veszi alapul, ami kicsit eltér a Magyarországon megszokott gyakorlattól. Fő jellemzői:

- A cégnyilvántartást az állami hivatal vezeti (Secretary of State) nem cégbíróság.
- A nyilvántartásban nem tüntetik fel a tulajdonosokat. A regiszterbe csak a menedzsment kerül be.
- Külföldi magánszemélyek, vagy cégek is lehetnek tulajdonosok.
- Akár egy személy is alapíthat részvénytársaságot vagy korlátolt felelősségű társaságot.
- Nem szükséges meghatározni a cég tevékenységét.
- A tulajdonosoknak és a menedzsereknek nem kell, hogy legyen állandó bejelentett lakhelyük az USA területén.

Hol alapítsunk céget?

Az amerikai területi szervek (állami szervek, helyi önkormányzatok) különböző kedvezményeket biztosítanak a bérleti és építési kiadások alól. Ez államonként változik. Hiába tűnik az Egyesült Államok Magyarországról egységesnek, ez a valóságban nincs így. Minden állam jogalkotásban, adózásban eltér a másiktól. Meg kell vizsgálni, hogy ahol céget akarunk alapítani:

- van-e kellő piaca a tevékenységnek
- van-e elegendő munkaerő
- mennyibe kerül a munkaerő
- a szakszervezetek milyen erőt képviselnek
- milyenek a szállítási költségek
- milyenek az egyéb költségek (pl.: bérleti díj, elektromos áram)
- mennyi a helyi és állami adó

Hogyan alapítsunk céget?

Az USA-ban való vállalat alapítás egyik legfontosabb jellemzője, hogy mind állami (State), mind szövetségi (Federal) szintű bejegyztetés szükséges. A vállalat alapítás egyik első teendője a szövetségi adóazonosító szám (federal tax identification number) beszerzése az Adóhivatalnál (IRS).

Egyidejűleg számos helyi állami hivatalnál szükséges a bejegyztetések elvégzése: első helyen az állami adóhivatalnál.

Eladási tevékenység esetén a helyi adóhivatalhoz kell fordulni eladói engedély (sellers permit) beszerzéséért is, valamint a Sales Tax azonosító és befizetést igazoló nyomtatványokért.

Ha a cég bért is fizet alkalmazottaknak, az illető állam munkaügyi hatóságánál is be kell jegyeztetnie magát. Vállalati védjegyeket mind a szövetségi, mind a helyi állami hivatalnál regisztráltatni kell. Az egyes üzleti formák eltérő bejegyzési kötelezettségeket vonnak maguk után, amelyeket a vonatkozó jogszabályok és jogi cégek kiadványai tartalmaznak.

A széles körben elterjedt inkubátorházak sikeresen alkalmazzák az egyetemi kutatás és a vállalkozások, különösen a kis- és középvállalatok, valamint a kutatás-fejlesztéssel foglalkozó szakértők, tanácsadó szervezetek összehozásához, eredményes innovációs hálózatok kiépítéséhez, az alábbi szolgáltatási csomagokat:

- Irodahelység biztosítása
- Technikai berendezések rendelkezésre bocsátása
- Különböző pénzügyi, jogi és egyéb tanácsadás
- Általános vállalatépítési segítség
- Az inkubátorház kapcsolati tőkéjének kiaknázása
- Vállalatfinanszírozás

Az inkubátorházak legnagyobb eredménye, hogy jelentősen lerövidítik a vállalkozások piacra jutását. A nyújtott szolgáltatások lehetővé teszik, hogy a vállalkozók figyelmüket cégük fő tevékenységére koncentrálhassák, és ne kelljen olyan kevésbé produktív dolgokra időt fecsérelniük, mint az infrastruktúra, vagy a tőke megszerzése, biztosítása.

Az egyes államok előírásai a hivatalos weboldalakon tekinthetők meg – www.state.us (az állam hivatalos rövidítése) .us. Például a New York államban történő vállalati alapítás részletes feltételei a www.state.ny.us weboldalon található.

Jogi tanácsadók segítségével választhatók az üzletvitelhez legalkalmasabb jogi formák, és minimalizálhatók a költségek

Tulajdonosi struktúrák

Az amerikai törvényrendszer négy egymástól különböző tulajdonosi formát tesz lehetővé:

- a cégtulajdonosok magánszemélyek
- a cégtulajdonosok más cégek
- vegyes tulajdon, vagyis a tulajdonosok cégek és magánszemélyek is
- külföldi cég honosítása

A fenti kategória gondos megválasztása az egyik legfontosabb mozzanat a cégalapítás folyamatában, ugyanis ez jelentős mértékben befolyásolja az adózást, a felelősségi szintet és az esetleges vállalkozói vízum sikerességét.

Alapító dokumentumok

A cégalapítás az Alapító Okirat bejegyzése által történik. Ezen okirat meghatározza a cég nevét, az alapítás dátumát, a menedzsmentet, a bejegyzett ügynököt, és a cég levélcímét. A cég sikeres bejegyzése után a cégnyilvántartást végző Állami Hivatal kétfajta dokumentumot bocsát ki. Az egyik a jóváhagyott Alapító Okirat (Articles of Incorporation vagy Articles of Organization), a másik pedig egy külön dokumentum, amely a cégbejegyzést igazolja.

Cégadószám (EIN)

Miután a cégbejegyzés megtörtént, a szövetségi adóhivatal meghatároz egy adószámot (Employer Identification Number), ami alapján az adózást tartják majd nyilván.

Bankszámlanyitás

A bankszámlanyitáshoz a következő okiratokra van szükség:

- A cégbejegyzés dokumentuma (Certificate of Incorporation vagy Certificate of Organization)
- A jóváhagyott Alapító Okirat (Articles of Incorporation vagy Articles of Organization)
- Két darab fényképes igazolvány (általában útlevel és nemzetközi autóvezetői jogosítvány)
- A cég adószáma

Engedélyek

Az engedélyekhez kötött tevékenységeket minden egyes állam maga határozza meg, de természetesen vannak olyan, úgymond „veszélyes kategóriába” tartozó tevékenységek (például a villany, gáz, víz és légkondicionáló rendszerek építése és karbantartása), melyek minden állam területén külön engedélyhez kötöttek.

A vállalkozások jogi formái

Az alapvető vállalkozási jogi formák az egyes amerikai államokban gyakorlatilag azonosak a világ más országaiban alkalmazott formákkal, melyek a következők:

- **Egyéni vállalkozó (Sole proprietorships):** alapítása nem igényel kormányzati díjfizetést, csak könyvelést. Auditálást nem követel a törvény, de hitelezők, biztosítók igényelhetik a könyvvizsgálatot.

- **Társaság (Partnerships):** egyének és más jogi személyek egyesülése üzletvitel céljából. Bár nem kötelező, de a legtöbb társaság társasági szerződés alapján működik. A partnerek egyénileg adóznak a társaság jövedelme alapján. Legtöbb állam megengedi a korlátolt társaság (limited partnerships) alkalmazását, ahol minden tag csak a saját főrészesedése arányában viseli a felelősséget. Kell azonban legalább egy partner, akire nem vonatkozik a korlátozás. Legtöbbször használt megjelölése: limited partnership, limited, company, L.P., Ltd., Co.

Általában nincs előírt alapítási költségkötelezettség, de az alapítási szerződés elkészítéséhez jogi tanácsadó igénybevétele ajánlatos. Minimumként komputeres könyvelés szükséges adózási célokra, egyébként a kettős könyvelés ajánlott. Ha a társaságot nyilvánosan kereskedelmi forgalomba hozzák (pl. törzstőke emelés meghirdetése), az auditált mérleg elkészítése kötelező.

- **Vállalatok (Corporations):** tipikus jogi formája az olyan részvénytulajdonosoknak, akik nem személyesen felelősek a cég akcióiért vagy adósságáért. Ez a leghivatalosabb és külföldiek által legkedveltebb jogi forma. A cég akkor is folyamatosan működik, ha a részvénytulajdonos túlad a részvényein. Legtöbb állam megkívánja, hogy a cég névhasználatában szerepeljen: a corporation, incorporated szó, vagy rövidítésük (Corp., vagy Inc.). A vállalatok az igazgatótanács irányelvei alapján és a menedzsment irányításával működnek. Alapításánál nincsenek különleges megkötések, de a formalizált kettős könyvelés kötelező. Hitelezők igényelhetik az auditált pénzügyi mérleg készítését is.

- Egyik legáltalánosabb cégforma.

- Bármennyi részvényese lehet.
- A részvényt a tőzsdén is forgalmazhatja.
- Tulajdonosainak nincs személyi felelősségük a cég tevékenysége iránt.
- Az alapításkor nem feltétlenül szükséges alapvagyon felmutatni.
- Bonyolultabb cégviteli előírások: részvénykibocsátás, közgyűlés, cégstruktúra és működési szabályok.

• **Korlátolt felelősségű vállalatok (Limited Liability Companies):** a legújabb jogi forma, amely kombinálja a korlátolt felelősségét a tulajdonosoknak (tagoknak) - mint egy hagyományos vállalat esetében - a szerkezeti rugalmassággal. Legtöbb állam előírja a névhasználatnál a Limited Liability Company, LLC, Limited Company vagy LC feltüntetését. Ez a forma még nem minden államban elfogadott. Az auditálás itt sem kötelező.

- A tulajdonosainak a felelőssége csakis a cégvagyonba bevitt összeg mértékéig terjed.
- Tulajdonosai lehetnek akár magánszemélyek, akár cégek.
- Az alapításkor nem feltétlenül szükséges alapvagyon felmutatni.
- Egyszerű cégviteli előírások és minimális ügyviteli dokumentáció.

• **Fióközlet (Branches) és Képviselőtek (Representativ Offices):** külföldiek gyakran üzemeltetnek fiókvállalatot vagy képviselői irodát, amelyek a helyi államok törvényei szerint kötelesek működni. A fiókvállalat kötelezettségeiért a tulajdonos vállalat a felelős. Ezek az intézmények egyre kevésbé népszerűek.

• **Vegyes vállalatok (Joint Venture):** ezek szervezhetőek társasági vagy vállalati alapon.

• **Vállalatfelvásárlás és fúziók (Acquisitions and Mergers):** Egyes államokban speciális szabályok vannak érvényben, sok esetben az USA Értékpapírpiaci Bizottsága (US. Securities Exchange Commission), vagy az illető állam hasonló hivatalának engedélye szükséges a részvényfelvásárlási tranzakciókhoz.

• **Non-profit vállalat alapítás:** Az IRS Code 501 (c)(3) sz. rendelkezése értelmében non-profit jelleggel vallási, jótékonyági, tudományos, kutatói, illetve oktatási céllal jegyezhető vállalkozás.

Kizárólag ez az öt kategória fogadott el mind állami, mind szövetségi szinten. A legtöbb államban minimum 3 igazgató (director) megjelölése követelmény, kivéve Kalifornia, Colorado, Delaware, Iowa, Kansas, Michigan, Mississippi, New Hampshire, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, South Carolina, Virginia, Washington és West Virginia államokban, ahol egy vezető megjelölése is elégséges.

Az adóhivatal felé az IRS form 1023 benyújtása szükséges a vállalat alapítástól számított 15 hónapon belül.